

Zbigniew Nowakowski, Teresa Dąbrowska

Żdżarów, gm. Sochaczew, woj. skierniewickie. Stanowisko I

Informator Archeologiczny : badania 21, 132-133

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WYSZEMBORK, gm. Mragowo
woj. olsztyńskie

patrz
późne średniowiecze

ZABORÓW
woj. warszawskie

Muzeum Starożytnego
Rutnictwa Mazowieckiego
w Pruszkowie

Badania prowadził mgr Stefan Woyda. Finansowało Muzeum w Pruszkowie. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko z okresu rzymskiego, osada /grodzisko?/ wczesnośredniowieczne.

Stanowisko odkryto w wyniku badań powierzchniowych i uzupełniających je obserwacji z powietrza. Obserwacje te ujawniły, iż rejon występowania nielicznej i mało charakterystycznej ceramiki starożytnej i wczesnośredniowiecznej otoczony jest pasem ciemnej warstwy szerokości 2 m otaczającej kolistą przestrzeń o średnicy ok. 60 m

W 1987 r. student archeologii UM Jan Tarnowski wykorzystując do pracy magisterskiej, poświęconej zastosowaniu zdjęć lotniczych w archeologii, dostępną mu dokumentację Muzeum pruszkowskiego, odkrył na powierzchni stanowiska świeżo wyorane fragmenty ceramiki, pucharu szklanego i przepalone kości ludzkie. Badania ratownicze objęły powierzchnię 36 m² w miejscu znalezienia zabytków. Odkryto 3 bardzo zniszczone groby ciałopalne. Zeschowały się tylko partie przydenne jam grobowych miąższości 10-15 cm. Dwa z nich były grobami popielnicowymi. W jednym znaleziono oprócz przydennej części popielnicy sprzączkę żelazną i fragment kabłąka fibuli brązowej. W drugim obok również szczątkowo zachowanej popielnicy pozostała, niezniszczoną orką uśpę pucharu /in situ, w pozycji pionowej ok. 2/3 jego wysokości/. Puchar ze szkła białego zdobiony malowanymi postaciami ludzi /gladiatorów?/ znajduje najbliższą analogię w pucharze z Lubieszewa. Wszystkie groby datować można na fazę E₂/C₁. Odkryto też 2 jamy wczesnośredniowieczne /kilkucentymetrowej miąższości dna jam/.

Badania będą kontynuowane m.in. w celu wyjaśnienia funkcji i chronologii pierścienia ciemnej warstwy.

ŻDŻARÓW, gm. Sochaczew
woj. skierniewickie
Stanowisko I

Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadził mgr Zbigniew Nowakowski pod merytorycznym kierownictwem dr hab. Tarezy Dąbrowskiej. Finansowało PMA. Piąty sezon badań. Cmentarzysko kultury przeworskiej z okresu wpływów rzymskich i wędrowek ludów.

Badaniami objęto zachodnią, niezniszczoną część cmentarzyska. Na powierzchni ok. 373 m² odsłonięto 44 groby ciałopalne, w tej liczbie 2 popielnicowe oraz jeden obiekt jamowy. Z uwagi na ubóstwo w wyposażeniu oraz zniszczenia grobów /głęboka orka/ chronologia większości z nich została określona ogólnie na okres rzymski, zaś na późny okres rzymski w przypadku obecności ceramiki toczzonej lub ręcznie lepiącej charakterystycznej dla tego okresu. Najstarszy pochówek /grób 197/ datowany jest na fazę E₂/C₁, żelazną zapinką z masywnym grzebykiem na kabłąku /II grupa Almgrena/, najmłodszy zaś /gr. 186/, zawierający fr. szklanego naczynia ze szlifowanymi owalami, pochodzi z fazy C₂₋₃. Na fazę C₂ datowane są groby /175 i 195/, wyposażone w brązowe zapinki VI grupy Almgrena, zdobione ornamentem metopowym oraz fragm. brązowej zapinki VII grupy Almgrena /gr. 151/. Z gr. 189 pochodzi, bardzo rzadko spotykana żelazna sprzączka z tzw. stałą skuwką. Spośród ozdób uwagę zwraca fragm. złotego wisiora /?/, pochodzącego prawdopodobnie z terenu kultury wielbarskiej /gr. 167, 181, 184/. Liczne są ponadto stopy paciorków. Jedynym pochówkiem z pełnym zestawem broni jest popielnicowy grób 173.

Zawierał on zgięty obosieczny miecz, umbo z uszkodzoną kopułką dodatkowo przebitą grotem lub mieczem, inacz oraz grot włóczni i żelazna półokrągła sprzączka. Popielnica /uszkodzona/, niezbyt starannie wykonana, należy do esowatego typu naczyń [?]. Współ datowany jest na fazę C₂. Do importów o proveniencji rzymskiej należą fragmenty szklanych naczyń z grobów 167 i 186 oraz liczne fragmenty naczyń typu "terra sigillata" z grobu 195 datowanego zapinką VI gr. Almgrena na fazę C₂. Luźnym znaleziskiem jest żelazne okucie wiadra. W skupisku luźnej ceramiki neolitycznej zalegała kamienna sierka.

Materiały znajdują się w PMA.

Badania zakończono.